

SVERIGES KRISTNA RÅDS SKRIFTSERIE – NR 22

Detta vill vi!

– Kyrkorna och migrationsfrågorna

Detta vill vi!

– Kyrkorna och migrationsfrågorna

Detta vill vi!

– Kyrkorna och migrationsfrågorna

Sveriges kristna råds skriftserie nr 22

Denna skrift publicerades första gången 2007 och ges nu ut i en reviderad version. Den har tagits fram av SKRs arbetsgrupp för migration och integration. Vid publiceringen av denna bok består gruppen av följande personer: Misha Jaksic (ortodox samordnare Sveriges kristna råd), George Joseph (Caritas, Stockholms katolska stift), Maria Södling, Carolina Grelsson och Michael Williams (Svenska kyrkan), Inga Johansson (Equmeniakyrkan), Markus Sand (Evangeliska Frikyrkan), Ywonne Eklund (Frälsningsarmén), P-O Byrskog (EFS), Bengt Sjöberg (Pingströrelsen), Roland Oscarsson (Svenska Alliansmissionen), Anders Sundquist (Rådgivningsbyrån), Lena Rösell och Mirjam Talah (Sociala missionen) samt Björn Cedersjö och Peter Karlsson (Sveriges kristna råd).

Redaktör: Björn Cedersjö

Antaget av Sveriges kristna råds styrelse 2016-12-08.

I Sveriges kristna råd möts medlemskyrkor fördelade på fyra kyrkofamiljer. I dessa ryms olika kristna traditioner i vårt land.

Sveriges kristna råd
Box 14038, 167 14 Bromma
Tel: 08-453 68 00
E-post: info@skr.org
www.skr.org

Foto omslag: Gunnar Menander/GMPP/Ikon
Tryck: Skilltryck AB
ISSN: 1650-9196
Utgivningsår: 2017

Innehåll

Inledning	6
1. Alla människor är skapade till Guds avbild och har rätt till ett liv i värdighet	8
2. Grundläggande rättigheter ska gälla för alla människor.....	10
3. Barns situation och behov måste särskilt uppmärksammas	12
4. Familjer har rätt att leva tillsammans.....	13
5. Alla har ansvar för en god samhällsutveckling.....	14
6. Vårt mål är fred, rättvisa och ett hållbart samhälle – ”nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor”	15

Detta vill vi!

Kyrkorna och migrationsfrågorna

VÅR KRISTNA TRO har präglats av exilens och flyktingskapets erfarenheter. När det i bibeltexterna finns uppmaningar att behandla främlingen väl sker hänvisning till egna upplevelser: ”När en främling bor hos er i ert land, skall ni inte förtrycka honom. Främlingen som bor ibland er skall räknas som en infödd bland er. Du skall älska honom som dig själv. Ni har ju själva varit främlingar i Egyptens land. Jag är Herren, er Gud.” (3 Mos 19:33-34). Jesus själv upplevde flyktingens öde som barn och växte upp i ett ockuperat land, med ett främmande språk och en främmande kultur. Jesus visar oss genom sina ord och handlingar ett kärlekens exempel; att älska sin nästa och att särskilt se till de fattiga, de maktlösa och de diskriminerade. Att välkomna främlingen in i gemenskapen är en handling som i den kristna tron bär ett välsignelselöfte: ”Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft änglar till gäster utan att veta om det.” (Heb 13:2).

SEDAN LÄNGE är därför de kristna kyrkorna i Sverige – liksom runt om i världen - engagerade i migrationsfrågor på olika sätt. Detta kommer framförallt till uttryck genom stöd till människor som söker sig till kyrkor – det kan handla om behov av samtal, juridiska/rättsliga frågor och konkret stöd – och uppsökande verksamhet, till exempel vid Migrationsverkets asylboenden och förvar. Migration är i högsta grad ett fenomen som inte känner några nationella gränser. Kristna kyrkor i Sverige arbetar genom sitt internationella biståndsarbete för en värld där människor inte tvingas fly sina hem. Vi finns också på plats för humanitära insatser vid flyktingläger och bland utsatta migrantarbetare.

KYRKANS UPPGIFT är att analysera samhällsutvecklingen och ”tyda tidens tecken” för att bidra till positiv samhällsutveckling, vilket bland annat innebär att arbeta för ett välkomnande och inkluderande samhälle. Därför har vi fortsatt att tala¹ och kommer att fortsätta att på ett kritiskt och konstruktivt sätt granska lagstiftning, politisk och juridisk praxis och myndigheternas arbete inom migrationspolitikens område. Vi gör det inte bara utifrån ett nationellt svenskt perspektiv utan också utifrån ett europaperspektiv och ett globalt perspektiv. Vid några tillfällen har kyrkorna initierat namninsamlingar för en human migrationspolitik. Våren 2005 skrev 157.251 personer under Påskuppropet som bidrog till en uppgörelse i Riksdagen som gav många utvisningshotade en ny möjlighet att få uppehållstillstånd. I slutet av 2016 initierades en namninsamling kallad Juluppropet till stöd för rätten till familjeåterförening och för barns och ungas trygghet och framtidstro.

DETTA VILL VI – KYRKORNA OCH MIGRATIONSFRÅGORNA är ett uttryck för ambitionen att vara ett salt i världen, att protestera mot orättvisor och att arbeta för ett bättre samhälle för alla människor. Vi lyfter fram de grundläggande värderingar och etiska principer som är utgångspunkten för denna granskning. Dessa värderingar eller principer grundas dels på vår kristna tro som i texten illustreras med olika bibelord, dels på det internationella samfundets arbete med mänskliga rättigheter som illustreras genom utdrag ur FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna samt relevanta konventioner.

VI HAR VALT att fokusera på människor som av olika anledningar kommit till Sverige. Detta inkluderar även de som inte har sökt asyl.

DENNA SKRIFT vill vara kort och koncis – men det innebär också att den inte ger utrymme för fördjupad diskussion eller problematisering. Vårt arbete går vidare för att ge möjligheter till ytterligare kunskapsinhämtning, reflektion och dialog.

---

¹ På SKRs webbplats www.skr.org/migration finns mer att läsa om vad kyrkorna sagt och gjort.

1. Alla människor är skapade till Guds avbild och har rätt till ett liv i värdighet

*”Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.”
(1 Mos 1:27)*

*”Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter.”
(FNs allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, art 1)*

*”Var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet.”
(FNs förklaring art 3)*

”Var och en har rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse.” (FNs förklaring art 14.1)

”Fördragsslutande stat må icke, på vilket sätt det vara må, utvisa eller avvisa flykting till gränsen mot område varest hans liv eller frihet skulle hotas på grund av hans ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politisk åskådning.” (1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning, artikel 33)

Därför vill vi att:

- Människors subjektiva rädsla och upplevt behov av skydd får större tyngd i bedömningen av asylskälen
- Människor garanteras att aldrig återsändas till länder där de riskerar att utsättas för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning
- Människor garanteras att aldrig avvisas till ett annat land om de där inte ges rätt till att ansöka om skydd som flykting
- Människor med livshotande sjukdom som till exempel aggressivt HIV-virus får stanna i Sverige om de inte har råd eller tillgång till mediciner i hemlandet
- Det upprättas fler lagliga vägar att resa in i Sverige och EU för att söka asyl
- Mer görs för att hindra att människor luras till Sverige för att utnyttjas sexuellt eller för arbete under slavliknande förhållanden

Därför vänder vi oss mot att:

- Människor som försöker ta sig in i EU tvingas ta livsfarliga risker eller leva i misär vid EUs gränser
- Människor som skall utvisas från Sverige hålls i förvar under långa perioder

Därför uppmanar vi varandra att:

- På ett respektfullt sätt stödja utsatta människor som söker asyl i Sverige eller lever i Sverige utan legal status
- Genom utvecklingsbistånd stödja människor i deras ursprungsländer
- Agera mer solidariskt och medmänskligt

2. Grundläggande rättigheter ska gälla för alla människor

”Ty Herren, er Gud, är gudarnas Gud och herrarnas Herre, den Gud som är stor och väldig och inger fruktan, som inte är partisk och inte tar mutor. Han skaffar den faderlöse och änkan rätt, han älskar främlingen och ger honom mat och kläder.” (5 Mos 10:17-18)

”Var och en är berättigad till alla de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt.” (FNs allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, art 2)

Därför vill vi att:

- Sverige ratificerar FNs konvention för skydd av migrantarbetare och deras familjers rättigheter som antogs 1990 och bekräftades i New York-deklarationen 2016
- Kvinnors och barns utsatta läge och särskilda skyddsbehov beaktas fullt ut i asylprocessen
- Människor som vistas i Sverige utan legal status ges samma rätt till sjukvård som den övriga befolkningen och inte bara ”vård som inte kan anstå”
- De begränsningar i LMA-lagen² som gör att en människa kan hamna utan nödbistånd tas bort
- Samhället svarar för att alla får kunskap om vad religions- och övertygelsefrihet innebär och vad den inte omfattar

Därför vänder vi oss mot att:

- Människor som vistas i Sverige utan legal status utnyttjas på arbetsmarknaden
- Vuxna människor med avslagsbeslut som vunnit laga kraft riskerar att hamna i misär utan ett socialt skydds nät
- Kvinnors och barns särskilda skyddsbehov inte respekteras
- Människor som söker asyl och som har konverterat riskerar att inte få en bedömning baserad på kunskap. Därmed riskerar de att utvisas till ett land där de kan möta förföljelse

---

² Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m fl.

Därför uppmanar vi varandra att:

- Välkomna alla människor, oavsett ursprung, etnicitet och religion, som söker sig till våra församlingar

3. Barns situation och behov måste särskilt uppmärksammas

”Låt barnen komma till mig och hindra dem inte – Guds rike tillhör sådana som de.” (Luk 10:14)

”Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, skall barnets bästa komma i främsta rummet.” (FNs barnkonvention, art 3)

Därför vill vi att:

- Barn får möjlighet att själva berätta om sina skyddsskäl, berättelser som sedan bedöms på ett fullvärdigt och rättssäkert sätt i enlighet med barnkonventionen
- Barn som vistats länge i Sverige beviljas permanent uppehållstillstånd
- Barn till EU-medborgare i utsatthet ges rätt till skolgång
- Barn aldrig används som tolkar för sina föräldrar i svåra samtal
- Barnkonventionen blir svensk lag

Därför uppmanar vi varandra att:

- Sätta barnen i centrum och särskilt de barn som tvingats på flykt

4. Familjer har rätt att leva tillsammans

”Döm rätta domar och bevisa varandra kärlek och barmhärtighet. Förtryck inte änkan, den faderlöse och den fattige. Tänk inte ont mot varandra i era hjärtan”. (Sakarja 7:9-10)

”Familjen är den naturliga och grundläggande enheten i samhället och har rätt till samhällets och statens skydd.” (FNs allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, art 16.3)

”Familjeåterförening är ett nödvändigt medel för att möjliggöra familjelivet. Familjeåterförening bidrar till att skapa en social och kulturell stabilitet som underlättar tredjelandsmedborgares integrering i medlemsstaterna, som även främjar den ekonomiska och sociala samhallningen, vilket är ett av gemenskapens grundläggande mål enligt fördraget.” (EUs direktiv 2003/86 av den 22 september 2003 om Rätt till familjeåterförening, ingressen till punkt 4)

Därför vill vi att:

- Alla människor med erkända skyddsbehov som finns i Sverige ska ha rätt till familjeåterförening
- Människor får en snabb och rättssäker behandling av sina ansökningar om familjeåterförening
- Släktingar till människor bosatta i Sverige får bättre möjligheter att beviljas visum för att komma på besök

Därför vänder vi oss mot:

- Begränsningarna av rätten till familjeåterförening i den tillfälliga lagen från 2016

Därför uppmanar vi varandra att:

- Verka för sammanhållning i familjer och att vara ett särskilt stöd för familjer som splittrats

5. Alla har ansvar för en god samhällsutveckling

”Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.” (Matt 7:12)

”Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft, hur ska man då få det salt igen?” (Matt 5:13)

”Ingenting i denna förklaring får tolkas som att det innebär en rätt för en stat, en grupp eller en enskild person att ägna sig åt en verksamhet eller att utföra en handling som syftar till att ominstegöra någon av de rättigheter eller friheter som anges i förklaringen.” (FNs allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, art 30)

Därför vill vi att:

- Alla individer och samhällsaktörer tar ansvar för att motverka rasism och all slags diskriminering
- Alla individer och samhällsaktörer tar ansvar för att ge människor med utländsk bakgrund möjligheter att komma in i samhället, inte minst genom etablering på arbetsmarknad och bostadsmarknad och genom föreningsliv. Detta görs för att bidra till att bryta utanförskap och våldsspiralen i vissa förorter samt motverka ”ghettoisering”

Därför vänder vi oss mot att:

- Fördomsfulla påståenden sprids om människor på basis av deras ursprung, hudfärg, religiösa övertygelse eller sexuella läggning
- Restriktiv migrationspolitik skylls på en opinion som är mot invandring

Därför uppmanar vi varandra att:

- Bidra till ökade kontaktytor, respekt och samarbete mellan människor med olika bakgrund och kulturella erfarenheter
- Vara goda grannar där vi bor och verkar

6. Vårt mål är fred, rättvisa och ett hållbart samhälle **– ”nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor” (2 Pet 3:13)**

*”Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner.”
(Matt 5:9)*

*”Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna året som Herren har valt.”
(Luk 4:18-19)*

”Var och en har rätt till ett socialt och internationellt system där de rättigheter och friheter som behandlas i denna förklaring till fullo kan förverkligas.” (FNs allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, art 28)

Därför vill vi att:

- Integration ses som en ömsesidig process av lärande och ökad förståelse
- Migrationspolitik ses som en del av politik för global utveckling (PGU), mänskliga rättigheter och en varaktig fred

Därför uppmanar vi varandra att:

- Med uthållighet och glädje stödja varandra i arbetet för en bättre värld att leva i – för alla människor!

Detta vill vi!

– Kyrkorna och migrationsfrågorna

VAR SJUNDE PERSON i vår värld är migrant. Det finns ungefär 250 miljoner internationella migranter i världen. Ytterligare 750 miljoner är migranter inom det egna landet. Många människor är i rörelse över gränser av olika slag. (Källa Migrationsinfo.se).

MIGRATION INNEBÄR möjligheter och svårigheter. Vissa migrerar utifrån egen önskan, alltför många gör det för att man flyr undan förföljelse eller andra oönskade förhållanden.

SITUATIONEN FÖR MÄNNISKOR på flykt är en angelägen fråga för alla som vill vara goda medmänniskor. Därför är det en fråga som fordrar såväl en genomtänkt utgångspunkt som regelbunden reflektion.

I DENNA SKRIFT vill kyrkorna i Sverige erbjuda en grundsyn för bedömning av migrationens utmaningar. Grundläggande bibeltexter och hänvisningar till relevanta internationella konventioner presenteras. Utifrån dessa görs ett antal aktuella tillämpningar vad gäller svensk lagstiftning och praxis.

SKRIFTEN HAR TAGITS FRAM av Sveriges kristna råds arbetsgrupp för migration och integration och antagits av Sveriges kristna råds styrelse i december 2016.

**SVERIGES
KRISTNA RÅD**

Kyrkorna tillsammans

KONTAKT: 08-453 68 00, info@skr.org
www.skr.org

POSTADRESS: Box 14038, 167 14 Bromma

ISSN 1650-9196